

Xây dựng Đảng về đạo đức theo tư tưởng Hồ Chí Minh và ý nghĩa đối với công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng Cộng sản Việt Nam hiện nay

PGS, TS. DOÃN THỊ CHÍN

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Email: doanthichin68@gmail.com

TS. ĐOÀN MẠNH HÙNG

Học viện Chính trị khu vực I

Email: hungdoanmanhbctt@gmail.com

Nhận ngày 09 tháng 7 năm 2024; chấp nhận đăng tháng 9 năm 2024.

Tóm tắt: Xây dựng Đảng về đạo đức là nhiệm vụ quan trọng, xuyên suốt, gắn chặt với xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, tổ chức và cán bộ. Trong đó, xây dựng, giáo dục, rèn luyện đạo đức cách mạng của tổ chức Đảng, của đội ngũ cán bộ, đảng viên được coi là "cái gốc", là "nền tảng" và "căn bản" làm cho Đảng ta thực sự trong sạch, vững mạnh. Xây dựng Đảng về đạo đức được Hồ Chí Minh đặc biệt coi trọng và trù tính kỹ lưỡng từ trước khi thành lập Đảng và xuyên suốt trong quá trình lãnh đạo cách mạng với những chỉ dẫn toàn diện về nội dung, nguyên tắc, biện pháp có giá trị sâu sắc cả về mặt lý luận và thực tiễn, tiếp tục là cẩm nang định hướng cho công tác xây dựng Đảng về đạo đức của Đảng Cộng sản Việt Nam trong quá trình đổi mới, phát triển đất nước hiện nay.

Từ khóa: Hồ Chí Minh; xây dựng Đảng về đạo đức; chỉnh đốn đảng.

Abstract: Building the Party's ethical foundations is a critical, continuous task closely linked with political, ideological, organizational, and personnel development. The cultivation, education, and practice of revolutionary ethics within the Party's organization, including its cadres and members, are considered the "root," "foundation," and "core" for ensuring the Party's purity and strength. Ho Chi Minh placed special emphasis on the ethical construction of the Party, planning this meticulously even before its founding and throughout the revolutionary leadership process. He provided comprehensive guidance on the content, principles, and methods of ethical construction, offering profound theoretical and practical value. This guidance continues to serve as a roadmap for the ethical construction of the Communist Party of Vietnam during the country's ongoing renewal and development.

Keywords: Ho Chi Minh; ethical construction of the Party; Party rectification.

1. Xây dựng Đảng về đạo đức - những chỉ dẫn trong tư tưởng Hồ Chí Minh

Thứ nhất, chỉ dẫn về xây dựng đạo đức của tổ chức Đảng - nội dung quan trọng hàng đầu của một đảng cách mạng chân chính. Theo Hồ Chí Minh, một tổ chức Đảng để có thể đảm đương, hoàn thành được sứ mệnh lịch sử mà nhân dân, dân tộc uỷ thác, giao phó trước hết phải thể hiện ở tính tiên phong, gương mẫu trên tất cả lĩnh vực tư tưởng chính trị, tổ chức và cán bộ, đặc biệt là lĩnh vực đạo đức. Trong tư tưởng của Người, Đảng Cộng sản Việt Nam

không chỉ là một tổ chức chính trị mà còn là hiện thân cao đẹp của các giá trị đạo đức, thực hành đạo đức cách mạng. Trong "Đường Kách mệnh" - tài liệu bồi dưỡng lớp cán bộ đầu tiên của cách mạng Việt Nam, ngay từ trang đầu tiên, Người đưa ra 23 điểm nói về tư cách người cách mạng. Những phẩm chất cần có của người cán bộ, đảng viên được Người chỉ ra như: Người cách mạng phải "giữ chủ nghĩa cho vững" và "ít lòng ham muốn về vật chất", "nói thì phải làm", "phục tùng đoàn thể". Trong tác phẩm "Sửa đổi lối làm việc" viết năm 1947, Người

cũng đề cập đến *tư cách và đạo đức cách mạng* trong đó Người nêu hết sức toàn diện về tư cách của một đảng cách mạng chân chính với 12 điều và tổng kết: *Muốn cho Đảng được vững bền/Mười hai điều đó chớ quên điều nào*⁽¹⁾. Năm 1958, tiếp tục khẳng định sự cần thiết phải tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng, Người nhấn mạnh: *Người cách mạng phải có đạo đức cách mạng làm nền tảng, mới hoàn thành được nhiệm vụ cách mạng vẻ vang*⁽²⁾.

Đạo đức là gốc của người cách mạng vì nó giúp cho người cách mạng có đủ uy tín để lãnh đạo quần chúng và có sức mạnh để hoàn thành nhiệm vụ hết sức nặng nề nhưng cũng rất vẻ vang của người cách mạng. Người có đạo đức cách mạng sẽ ứng xử đúng mực trong mọi hoàn cảnh với tinh thần *thẳng không kiêu, bại không nản*, ứng xử cao thượng ở mọi vị trí, bốn phần.

Trong điều kiện Đảng ta trở thành Đảng cầm quyền, vấn đề xây dựng Đảng về đạo đức càng trở nên cấp thiết, bởi lẽ, mặt trái của quyền lực dễ làm cho con người lầm đường, lạc lối, sa vào thoái hoá, biến chất. Hồ Chí Minh nhận diện và chỉ rõ: *Có những người trong lúc tranh đấu thì hăng hái, trung thành, không sợ nguy hiểm, không sợ cực khổ, không sợ quân địch, nghĩa là có công với cách mạng. Song đến khi có ít nhiều quyền hạn trong tay thì đâm ra kiêu ngạo, xa xỉ, phạm vào tham ô, lãng phí, quan liêu, không tự giác, mà biến thành người có tội với cách mạng*⁽³⁾. Vì vậy, trong *Mấy lời đề lại* cho toàn Đảng, toàn dân ta, Người vẫn đau đáu một nỗi niềm và căn dặn: *Đảng ta là một đảng cầm quyền. Mỗi đảng viên và cán bộ phải thật sự thấm nhuần đạo đức cách mạng, thật sự cần kiệm liêm chính, chí công vô tư. Phải giữ gìn Đảng ta thật trong sạch, phải xứng đáng là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân*⁽⁴⁾.

Bên cạnh đó, Người cũng yêu cầu cán bộ coi trọng xây dựng đạo đức của Đảng đặt trong mối quan hệ *máu thịt* với Nhân dân. Theo Người, một Đảng cách mạng chân chính, luôn vì lợi ích chung của dân tộc, của nhân dân là *Phải luôn luôn do nơi quần chúng mà kiểm soát những khẩu hiệu và chỉ thị đó có đúng hay không*⁽⁵⁾. Bởi lẽ: *... Dân chúng biết giải quyết nhiều vấn đề một cách giản đơn, mau chóng, đầy đủ, mà những người tài giỏi, những đoàn*

thể to lớn, nghĩ mãi không ra⁽⁶⁾; Đảng phải luôn xem xét, kiểm thảo lại tất cả các mặt công tác của Đảng, luôn đứng về phía nhân dân, hướng dẫn, chăm lo, bảo vệ lợi ích của nhân dân; chăm lo xây dựng, bồi đắp, củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng bằng cách phải luôn xem xét lại những Nghị quyết, Chỉ thị đã thi hành trong thực tế như thế nào để kịp thời điều chỉnh cho phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh và lợi ích của Đảng, của dân tộc và Nhân dân.

Thứ hai, chỉ dẫn về xây dựng đạo đức của mỗi đảng viên. Đạo đức của mỗi đảng viên chính là *nền gốc, giá trị căn cốt* làm nên đạo đức của tổ chức Đảng. Hồ Chí Minh từng trăn trở suy nghĩ về một câu hỏi lớn và đã tự trả lời: *Đảng là gì? Đảng là mỗi chúng ta. Đảng lớn lên là do mỗi chúng ta lớn lên*⁽⁷⁾. Xây dựng đạo đức của đảng viên thực chất là ra sức tu dưỡng, rèn luyện và thực hành các phẩm chất đạo đức cách mạng để các giá trị đạo đức cách mạng của người cộng sản *thấm sâu, lan toả* trong mỗi cán bộ, đảng viên của toàn Đảng và nhân dân. Những phẩm chất đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên đó chính là: *Tận trung với Đảng, tận hiếu với dân; Cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; Tinh thần quốc tế trong sáng, thủy chung và phải sống có tình, có nghĩa, yêu thương con người, và đó còn là việc rèn luyện bản lĩnh chống lại chủ nghĩa cá nhân.*

Hồ Chí Minh cho rằng, đa số cán bộ của ta không ngừng học tập, tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng, nhưng bên cạnh đó còn có một số cán bộ, đảng viên không giữ vững đạo đức cách mạng, sa vào chủ nghĩa cá nhân dẫn đến suy thoái về phẩm chất, đạo đức, lối sống. Theo Hồ Chí Minh, sự suy thoái về đạo đức là khởi điểm dẫn đến sự suy thoái mọi mặt. Không thường xuyên tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu, ngại suy nghĩ, lười học tập là nguyên nhân trực tiếp dẫn đến sự tụt hậu về nhận thức chính trị, chậm tiến về công tác. Khi *lòng dạ không còn trong sáng nữa* thì những kiến thức, kinh nghiệm mà họ tích lũy được sẽ chỉ nhằm phục vụ cho lợi ích cá nhân và điều đó sẽ phương hại đến lợi ích chung của Đảng, của dân tộc, nhân dân. Theo Hồ Chí Minh, nguồn gốc chủ yếu và trực tiếp của sự suy thoái về phẩm chất đạo đức chính là chủ nghĩa cá nhân - kẻ địch hung ác của chủ nghĩa xã hội, khi gặp điều kiện

thuận lợi sẽ "ngóc đầu dậy" sinh sôi, nảy nở, phát triển thành các mặt tiêu cực. Và, đây cũng là nguồn gốc của những "căn bệnh" làm suy thoái, hư hỏng đội ngũ cán bộ, đảng viên, phá hoại nội bộ Đảng. Chừng nào còn chủ nghĩa cá nhân thì chừng đó cách mạng còn phải đối mặt với muôn vàn những khó khăn, thách thức đe dọa. Hồ Chí Minh đã tổng kết: "Chủ nghĩa cá nhân, tư tưởng tiểu tư sản còn ẩn nấp trong mình mỗi người chúng ta. Nó chờ dịp - hoặc dịp thất bại, hoặc dịp thắng lợi - để ngóc đầu dậy"⁽⁸⁾. Từ chỗ nhận thức rõ những mối nguy hại từ chủ nghĩa cá nhân đối với Đảng, Người khẳng định muốn đánh thắng chủ nghĩa đế quốc, muốn đánh thắng thực dân và phong kiến và muốn xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội, trước hết là phải chiến thắng "kẻ thù ở bên trong" mỗi chúng ta đó là chủ nghĩa cá nhân. Bởi lẽ, theo Người lý giải: Chủ nghĩa cá nhân là một thứ rất gian xảo, xảo quyệt, nó khéo dỗ dành người ta đi xuống dốc, "nếu nó còn lại trong mình, dù là ít thôi, thì nó sẽ chờ dịp để phát triển, để che lấp đạo đức cách mạng, để ngăn trở ta một lòng một dạ đấu tranh cho sự nghiệp cách mạng"⁽⁹⁾. Từ đó, Người nhận diện rõ và khẳng định quyết tâm: "Chủ nghĩa cá nhân là một kẻ địch hung ác của chủ nghĩa xã hội. Người cách mạng phải tiêu diệt nó"⁽¹⁰⁾. Tuy nhiên, trong thực tiễn cuộc đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân là vô cùng khó khăn, phức tạp đòi hỏi người cách mạng cần phải kiên trì, bền bỉ, lâu dài, có quyết tâm cao và phải gắn liền với cuộc đấu tranh phòng, chống sự suy thoái về tư tưởng chính trị, phẩm chất, đạo đức, lối sống ở một bộ phận cán bộ, đảng viên.

Để phòng, chống sự suy thoái về phẩm chất, đạo đức, lối sống, ở một bộ phận cán bộ, đảng viên theo quan điểm của Hồ Chí Minh, trong Đảng cần phải thực hành kỷ luật nghiêm minh, phải biết dựa vào quần chúng đấu tranh, phê bình, giáo dục và xử lý nghiêm minh những cán bộ, đảng viên mắc bệnh cá nhân chủ nghĩa, tham ô, lãng phí gây nguy hại cho Đảng, cho Nhà nước, cho nhân dân. Hồ Chí Minh cho rằng, sự suy thoái về tư tưởng chính trị, phẩm chất, đạo đức, lối sống ở một bộ phận cán bộ, đảng viên bên cạnh nguyên nhân chủ quan từ phía mỗi cán bộ, đảng viên, đó còn là do công tác quản lý, giáo dục, kiểm tra, giám sát cán bộ, đảng viên trong

toàn đảng chưa nghiêm. Vì vậy, biện pháp để phòng, chống và đẩy lùi sự suy thoái đó theo Người phải không ngừng đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân mà "việc cần phải làm trước tiên là chỉnh đốn lại Đảng"⁽¹¹⁾. Mục đích "chỉnh đốn lại Đảng" là nhằm tạo ra môi trường chính trị thanh khiết, đoàn kết, bảo đảm cho các điếm tốt, nhân tố tích cực được phát huy, lan tỏa rộng rãi; ngăn chặn, đẩy lùi những mặt xấu, tiêu cực bên trong mỗi con người, mỗi tập thể. Vì vậy, xây dựng, chỉnh đốn Đảng phải được tiến hành toàn diện, đồng bộ trên tất cả các mặt từ tư tưởng, chính trị, đạo đức đến công tác tổ chức và cán bộ. Thực hiện tốt phương châm "xây đi đôi với chống", "nói đi đôi với làm", không ngừng mở rộng dân chủ đi đôi với tăng cường kỷ cương, kỷ luật, nghiêm túc thực hiện đấu tranh phê bình và tự phê bình trong Đảng. Kiên quyết chống tư tưởng cục bộ, bản vị, "địa phương chủ nghĩa", "đoàn kết xuôi chiều" trong các mặt công tác, nhất là trong công tác cán bộ.

Bên cạnh đó, Người yêu cầu cần phải thực hành dân chủ, phát huy tối đa quyền làm chủ của nhân dân, phải dựa vào dân để xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Theo Hồ Chí Minh: "Thực hành dân chủ là cái chìa khóa vạn năng có thể giải quyết mọi khó khăn"⁽¹²⁾. Người nhấn mạnh, chỉ khi nào toàn thể nhân dân tham gia vào công tác quản lý, thực hiện nghiêm chỉnh và đồng bộ phương châm "dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng" mới có thể phòng chống sự suy thoái về phẩm chất, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên một cách tích cực, có hiệu quả. Sở dĩ, mong muốn và kỳ vọng người dân phải biết phát huy quyền làm chủ của mình, bởi theo Người "Quan tham vì dân đại"⁽¹³⁾, vì vậy, mỗi người dân cần phải nhận thức rõ quyền hạn, trách nhiệm và bổn phận của mình, phải biết kiểm soát cán bộ, để giúp cán bộ thực hành tốt chữ "Liêm" trong thực thi chức trách, nhiệm vụ được giao.

2. Tiếp tục xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam về đạo đức trong điều kiện mới hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Thấu triệt sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh, 94 năm qua, kể từ khi ra đời cho đến nay, Đảng Cộng sản Việt Nam đặc biệt quan tâm tới công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng nói chung, trong đó thường xuyên

chú trọng tới xây dựng Đảng về đạo đức, nhằm xây dựng khối đoàn kết, thống nhất trong Đảng, giữ vững vị trí, vai trò lãnh đạo toàn diện đất nước, thực hiện thắng lợi mục tiêu của cách mạng Việt Nam. Trong công cuộc đổi mới đất nước, Đảng luôn nhận thức rõ tầm quan trọng và tiếp tục coi trọng công tác xây dựng Đảng về mọi mặt, coi đó là vấn đề then chốt, sống còn của Đảng và chế độ. Vận dụng và thấu triệt chỉ dẫn của Hồ Chí Minh, Đảng ta nhận thức rõ giá trị đạo đức chính là nguồn cội, là cái "gốc" là "căn bản" tạo nên sức mạnh to lớn, vĩ đại của Đảng. Xây dựng Đảng về đạo đức là nội dung quan trọng hàng đầu cần phải quan tâm để giữ vững ổn định chính trị - xã hội, góp phần xây dựng xã hội văn minh, tiến bộ, để Đảng ta xứng đáng "là đạo đức, là văn minh" như Người hằng mong muốn, kỳ vọng.

Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Đảng ta xác định xây dựng Đảng chính là xây dựng hệ thống chính thể các lĩnh vực tư tưởng, chính trị, đạo đức, tổ chức và cán bộ. Đạo đức được xác lập để bảo đảm cho chính trị đúng đắn, sáng suốt, đi đúng phương hướng, giữ vững lập trường, quan điểm, bảo vệ được nền tảng tư tưởng của Đảng. Chỉ khi đạo đức được đảm bảo thì mới xây dựng Đảng về tổ chức được vững mạnh, đoàn kết nhất trí, đủ sức chiến đấu, đủ năng lực, bản lĩnh để lãnh đạo, cầm quyền. Và, đây cũng là điều kiện tiền đề để xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp đủ đức, đủ tài, có trí tuệ sáng suốt, có tư duy đổi mới, sáng tạo, nhất là có đủ uy tín trước Đảng, trước nhân dân khi thực thi trọng trách được giao phó⁽¹⁴⁾. Bên cạnh đó, Nghị quyết Đại hội XIII cũng nêu bật vấn đề xây dựng Đảng phải gắn liền với chỉnh đốn Đảng nhằm giúp cho Đảng trong sạch, vững mạnh toàn diện. Nghị quyết của Đảng cũng xác định rõ các nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu để xây dựng, chỉnh đốn Đảng đạt hiệu quả, cần phải tiếp tục quan tâm, coi trọng và thực hiện đồng bộ trên tất cả các mặt công tác xây dựng Đảng từ tư tưởng, chính trị, đạo đức, tổ chức và cán bộ; củng cố, nâng cao chất lượng tổ chức cơ sở đảng và đội ngũ đảng viên; tiếp tục nâng cao hiệu lực, hiệu quả của công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật đảng; thắt chặt hơn nữa mối quan hệ giữa Đảng với nhân dân, dựa vào dân để xây dựng Đảng; kiên

quyết, kiên trì đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực; tập trung đổi mới mạnh mẽ phương thức lãnh đạo của Đảng đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ của tình hình mới⁽¹⁵⁾.

Đặc biệt, để tiếp tục công cuộc xây dựng, chỉnh đốn Đảng trong điều kiện mới hiện nay, cần phải "nghiên cứu, bổ sung, hoàn thiện các giá trị đạo đức cách mạng theo tinh thần "Đảng ta là đạo đức, là văn minh" cho phù hợp với điều kiện mới và truyền thống văn hoá tốt đẹp của dân tộc. Xây dựng các chuẩn mực đạo đức làm cơ sở cho cán bộ, đảng viên tự điều chỉnh hành vi ứng xử trong công việc hằng ngày"⁽¹⁶⁾. Với tinh thần đó, phải đẩy mạnh giáo dục đạo đức cách mạng trong toàn Đảng theo những giá trị, chuẩn mực đạo đức mà Đảng ta đã xác định với mục đích và yêu cầu rất cao: "Đẩy mạnh giáo dục đạo đức cách mạng, làm cho mỗi cán bộ, đảng viên thấy rõ bổn phận và trách nhiệm của mình, luôn vững vàng trước những khó khăn, thách thức và không bị cám dỗ bởi vật chất, tiền tài, danh vọng. Nâng cao ý thức tu dưỡng, rèn luyện và thực hành đạo đức cách mạng"⁽¹⁷⁾.

Đại hội XIII của Đảng cũng đã đánh giá: "Công tác xây dựng Đảng về đạo đức được Trung ương và các tổ chức Đảng đề cao, nhận thức và hành động của cán bộ, đảng viên, nhất là đảng viên giữ vị trí lãnh đạo, quản lý có chuyển biến tích cực"⁽¹⁸⁾. Đặc biệt, "Công tác xây dựng Đảng về đạo đức đã góp phần đấu tranh ngăn chặn có hiệu quả tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý và người đứng đầu các tổ chức, cơ quan, đơn vị; xây dựng đội ngũ cán bộ có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức trong sáng, có trách nhiệm và động cơ đúng đắn, tiên phong, gương mẫu hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao"⁽¹⁹⁾. Những kết quả mà các tổ chức đảng, mỗi cán bộ, đảng viên đạt được trong tu dưỡng, rèn luyện, phấn đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ mà Đảng và nhân dân giao phó đã góp phần quan trọng để đất nước có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, Đảng ta cũng thẳng thắn nhận diện, chỉ rõ những tồn tại, hạn chế đó là: "Việc tu dưỡng, rèn luyện đạo

đức, lối sống của một bộ phận cán bộ, đảng viên chưa thường xuyên, một số suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; vẫn còn tình trạng nói không đi đôi với làm; không tuân thủ nguyên tắc của Đảng; quan liêu, tham nhũng, lãng phí, cá nhân chủ nghĩa, cơ hội, thực dụng, bè phái, gây mất đoàn kết nội bộ; chưa nêu cao ý thức trách nhiệm trước tổ chức, cơ quan, đơn vị, địa phương và Nhân dân. Một số cán bộ vi phạm đến mức phải kỷ luật, xử lý hình sự, trong đó có cả Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương...⁽²⁰⁾

Từ những chỉ dẫn của Chủ tịch Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng về đạo đức và định hướng của Đảng ta về vấn đề này, để tiếp tục xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam về đạo đức trong điều kiện mới hiện nay *trong sạch, vững mạnh toàn diện*, cần thực hiện đồng bộ các giải pháp chủ yếu sau đây:

Một là, cần tiếp tục nghiên cứu, vận dụng và thấu triệt đầy đủ, nghiêm túc, thực chất hơn nữa tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng, chỉnh đốn Đảng nói chung và xây dựng Đảng về đạo đức nói riêng vào công tác xây dựng Đảng về đạo đức trong điều kiện mới hiện nay. Đồng thời, mỗi cán bộ, đảng viên, cấp ủy, tổ chức đảng trong toàn Đảng phải coi đây là một trong những nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên của mỗi tổ chức đảng, đảng viên. Để thực hiện nhiệm vụ này, đòi hỏi mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu tổ chức đảng, cấp ủy, địa phương, đơn vị cần nhận thức đúng, hiểu sâu sắc, nắm vững nội dung công tác xây dựng Đảng về đạo đức theo tư tưởng Hồ Chí Minh và quan điểm của Đảng Cộng sản Việt Nam, nhất là quan điểm được khẳng định trong Nghị Quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII. Từ đó, xây dựng Nghị quyết, kế hoạch, chương trình hành động, đề ra các biện pháp tu dưỡng, thực hành cho phù hợp với từng đối tượng, điều kiện thực tế của mỗi tổ chức, cá nhân, địa phương, đơn vị.

Hai là, trong thời gian tới, đặc biệt coi trọng việc tự tu dưỡng, tự rèn luyện đạo đức của mỗi cán bộ, đảng viên; thực hành nghiêm túc trách nhiệm nêu gương của người đứng đầu. Biện pháp này yêu cầu cán bộ, đảng viên cần thấy rõ trách nhiệm, bổn phận của mình, luôn kiên định mục tiêu, lý tưởng của Đảng, kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng

Hồ Chí Minh, kiên định sự nghiệp đổi mới của Đảng và Nhân dân ta; vững vàng trước mọi khó khăn, thách thức và *không bị cám dỗ bởi vật chất, tiền tài, danh vọng*. Không ngừng tu dưỡng, rèn luyện phẩm chất đạo đức cách mạng suốt đời, thường xuyên *tự soi, tự sửa*, nêu cao danh dự, lòng tự trọng của mỗi cán bộ, đảng viên trong cả thực hiện nhiệm vụ công tác lẫn cả đời sống sinh hoạt hằng ngày. Thực hành tốt biện pháp này sẽ góp phần nâng cao tính đảng, rèn luyện tính đảng của cán bộ, đảng viên và tổ chức đảng; tạo sự lan tỏa, thấm thấu các giá trị đạo đức của người cán bộ, đảng viên trong công tác xây dựng Đảng về đạo đức. Từ đó, mỗi cán bộ, đảng viên trong toàn đảng sẽ tự ý thức về trách nhiệm, bổn phận của mình, coi đây là một phần quan trọng trong nhận thức, lời nói, hành động góp phần thực hiện nhiệm vụ xây dựng, chỉnh đốn Đảng trong sạch, vững mạnh toàn diện.

Giải pháp này yêu cầu, cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cấp ủy, tổ chức đảng các cấp phải ra sức thực hành trách nhiệm nêu gương theo tinh thần *trên trước, dưới sau*, trong Đảng nêu gương sáng đạo đức để ngoài xã hội, nhân dân noi theo, *chức vụ càng cao càng phải gương mẫu*, phải phát huy vai trò gương mẫu, nói đi đôi với làm của từng cấp ủy viên và người đứng đầu cấp ủy, tổ chức Đảng trong xây dựng, tu dưỡng và rèn luyện đạo đức cách mạng. Phải làm thế nào để nêu gương thực sự trở thành nhu cầu văn hóa, tự giác của mỗi cán bộ, đảng viên và là một nội dung quan trọng trong phương thức lãnh đạo của Đảng. Và để nêu gương thực chất, hiệu quả cần khắc phục ngay những tồn tại hiện nay như Đảng ta đã nhận diện, đi đôi với tăng cường kiểm tra, giám sát, tránh tình trạng làm cho có, cho xong, đối phó, hình thức, chiếu lệ, không thực chất.

Ba là, tiếp tục chú trọng, đẩy mạnh giáo dục đạo đức cách mạng trong toàn Đảng nhằm lan tỏa sâu, rộng hơn nữa trong mỗi tổ chức đảng, đảng viên và nhân dân những giá trị, chuẩn mực mà Hồ Chí Minh và Đảng ta đã xác định. Để thực hiện biện pháp này, đòi hỏi chúng ta phải tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Chỉ thị 05-CT/TW của Bộ chính trị (khóa XII), Kết luận số 01-KL/TW của Bộ Chính trị khóa XIII về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh gắn với thực hiện Nghị quyết Trung

ương 4 khóa XII, Kết luận số 21-KL/TW của Ban Chấp hành Trung ương khoá XIII về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hoá" và đặc biệt là Quy định số 144-QĐ/TW ngày 09/5/2024 của Bộ Chính trị về chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới; thường xuyên kiểm tra, giám sát các tổ chức đảng, đảng viên trong thực hiện, phổ biến những kinh nghiệm hay, những nhân tố mới trong quá trình thực hiện. Có như vậy, xây dựng Đảng về đạo đức mới thống nhất, đồng bộ, đi vào chiều sâu và mang lại hiệu quả thiết thực. Điều này tiếp tục được nhấn mạnh trong Nghị quyết Đại hội XIII khi Đảng ta yêu cầu: Cần phải đẩy mạnh công tác giáo dục đạo đức cách mạng, thực hiện học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách của Bác một cách thường xuyên, sâu rộng, đạt hiệu quả và phải gắn với thực hiện các nhiệm vụ chính trị được giao.

Bốn là, cấp ủy, tổ chức đảng, ủy ban kiểm tra các cấp, nhất là người đứng đầu tổ chức đảng cần tiếp tục coi trọng, nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát việc thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị khoá XII về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh gắn với việc thực hiện nghiêm túc, hiệu quả các Nghị quyết của Trung ương về xây dựng, chỉnh đốn Đảng; về ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ; các quy định của Trung ương về các chuẩn mực đạo đức cách mạng của cán bộ, đảng viên trong giai đoạn mới và thực hành trách nhiệm nêu gương đối với tổ chức đảng, đảng viên. Thông qua công tác kiểm tra, giám sát góp phần cảnh tỉnh, cảnh báo, răn đe, ngăn chặn kịp thời những hành vi vi phạm kỷ luật của Đảng, pháp luật của Nhà nước trong cán bộ, đảng viên, từ đó góp phần bảo đảm cho việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách của Người được thực hiện nghiêm túc, hiệu quả, thực chất.

Năm là, mỗi cán bộ, đảng viên trong toàn Đảng phải thực sự thấm nhuần và làm theo chỉ dẫn của Hồ Chí Minh về thái độ, yêu cầu đối với người cán

bộ cách mệnh chân chính: "Cần kiệm, Cả quyết sửa lỗi mình, Không hiểu danh, Không kiêu ngạo, Nói thì phải làm"⁽²²⁾. Đặc biệt là phải "ít lòng tham muốn về vật chất"⁽²³⁾. Đó chính là thường xuyên tu dưỡng, rèn luyện, nâng cao đạo đức cách mạng, tẩy trừ, quét sạch chủ nghĩa cá nhân tồn tại trong mỗi con người, mỗi tổ chức chứ không phải là triệt tiêu nhu cầu, lợi ích chính đáng của mỗi cá nhân. Ngược lại, nhu cầu, lợi ích chính đáng của mỗi cá nhân cần phải được tôn trọng, khuyến khích và bảo vệ vì nó là động lực để xã hội phát triển. Vì thế, "ít lòng tham muốn về vật chất" chính là biện pháp tẩy trừ, đẩy lùi chủ nghĩa cá nhân ra khỏi mỗi con người, là điều kiện quan trọng, tiên quyết để có thể thực hiện thành công xây dựng Đảng về đạo đức trong toàn Đảng nói chung.

Xây dựng Đảng về đạo đức được Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng ta đặc biệt coi trọng trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam. Vận dụng sáng tạo những chỉ dẫn của Người vào công tác xây dựng Đảng, chỉnh đốn Đảng hiện nay là vô cùng cần thiết, có ý nghĩa thực tiễn sâu sắc, qua đó, góp phần lan toả giá trị đạo đức cách mạng, giá trị văn hoá, nhân văn của Đảng ta tới mỗi cán bộ, đảng viên trong toàn đảng và nhân dân. Và khi mỗi cán bộ, đảng viên thấm nhuần sâu sắc, ra sức thực hành xây dựng Đảng về đạo đức theo tư tưởng Hồ Chí Minh sẽ góp phần tích cực vào công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, làm cho Đảng ta ngày càng trong sạch, vững mạnh toàn diện về mọi mặt./

(1), (5), (6) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia, H., T.5, tr.290, 289, 335.

(2), (8), (9), (10) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sdd, H., T.11, tr.601, 606, 602, 611.

(3) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sdd, H., T.7, tr.361.

(4), (11), (12) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sdd, H., T.15, tr.622, 616, 325.

(7) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sdd, H., T.13, tr.272.

(13) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sdd, H., T.6, tr.127.

(14), (15), (16), (17) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, H., T.1, tr.34-35, 180-198, 184, 184.

(18), (19), (20) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, H., T.2, tr.173, 178, 178-179.

(21), (22), (23) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sdd, H., T.2, tr.280, 280, 280, 280.